

Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä

29.10.2020 klo 14–16.30

Paikka: Zoom

Jäsenet:

Paikalla	Etunimi	Sukunimi	Nimeävä tah	Organisaatio
läsnä	Minna	Abrahamsson-Sipponen	FUN	Oulun Yliopisto
läsnä	Marjukka	Anttila	Tutkijajäsen	Ruokavirasto
läsnä	Jaakko	Aspara	UNIFI (pj)	Hanken
läsnä	Paula	Eerola	UNIFI	
läsnä	Kristiina	Hormia-Poutanen	Kansalliskirjasto	
läsnä	Tiina	Kupila-Rantala	CSC	
läsnä	Mikael	Laakso	Tutkijajäsen	Hanken
läsnä	Helena	Laaksonen	Tietoarkisto	
este	Petri	Lempinen	Arene	
läsnä	Riitta	Maijala	Suomen Akatemia	
läsnä	Sanna	Marttinen	Tulanet	
läsnä	Ossi	Naukkarinen	UNIFI	Aalto yliopisto
este	Petri	Raivo	Arene	Karelia AMK
läsnä	Eeva	Nyrövaara	UNIFI	
läsnä	Lea	Ryynänen-Karjalainen	TSV	
läsnä	Tiina	Sarjakoski	Tulanet	MML
este	Arto	Vuori	Tulanet	THL

Läsnä:

Henriikka Mustajoki (TSV), esittelijä

Hanna Lahdenperä (TSV)

Tomi Rosti (UEF)

Susanna Nykyri (TAU)

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

2. Oppimateriaalin osalinjauksen luonnos kommenttien perusteella

Liite 1: [Oppimisen ja oppimateriaalien avoimuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2021-2025. Osalinjaus 1 – Oppimateriaalien avoin saatavuus](#)

Liite 2: [Öppen utbildning och öppna lärresorser. Policy och åtgärdsprogram för det finländska högskole- och forskarsamfundet 2021–2025. Delpolicy 1 – Öppen tillgång till lärresorser](#)

Liite 3: [Open education and educational resources. National policy and executive plan by the higher education and research community for 2021-2025. Policy component 1 – Open access to educational resources](#)

Päätös: Osalinjaus hyväksytään seuraavilla muutoksilla:

- Tavoite 1: ”Vuoteen 2025 korkeakouluissa hyödynnetään ja laaditaan avoimia oppimateriaaleja laajasti.” Muotoilusta äänestettiin tuloksin 13–1.
- Riskit ja uhat, 2. kappale, 1. lause: ”Risikinä on myös, että oppimista ja oppimateriaaleja lähdetään avaamaan pakon avulla.”

3. Tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimen saatavuuden linjaus: Tutkimusaineistojen osalinjauksen kommentit

Osalinjaus on ollut kommentoinnilla 17.8.–25.9.2020. Kommentit esittelee Tomi Rosti ja Susanna Nykyri.

- Liite 4: [Kaikki kommentit](#)
- Liite 5: [Tiivistelmä kommentteista](#)

Keskusteltiin kommentteista ja jatkotyöskentelystä. Uusi linjausluonnos esitellään seuraavassa kokouksessa 3.12, jonka jälkeen asiantuntijaryhmä työstää luonnosta Avoimen tieteen syyspäivillä. Seuraava versio esitellään uudelle ohjausryhmälle alkuvuodesta 2021.

4. Avoimen tieteen palkinto

[Kansallinen avoimen tieteen palkinto](#) jaetaan vuosittain henkilölle tai tutkimusryhmälle, joka on tutkimus- ja/tai opetustyössään tuonut positiivista julkisuutta avoimelle tieteelle tai muulla tavalla edistänyt suomalaista avoimen tieteen toimintakulttuuria tai jotakin avoimen tieteen osa-aluetta.

[Avoimuuden edistäjät](#) -palkinnolla nostetaan esiin tahoja, jotka työllään mahdollistavat avointen tieteellisten käytänteiden toteutumista Suomessa ja jotka omalla työllään ovat olleet esimerkkinä ja tukena muille.

Päätös: Kansallinen avoimen tieteen palkinnon saa Jari Laru (Oulun yliopisto) ja Avoimuuden edistäjät -palkinnon saavat Metsähovin radio-observatorio ja CSC sekä Lajitietokeskus.

5. Ohjausryhmän kokoonpano 2021–2022

Ohjausryhmän kokoonpano 2019-2020:

- Unifi 4 jäsentä
- Tulanet 3 jäsentä
- Arene 2 jäsentä
- Tutkijajäsenet 2 jäsentä
- Suomen Akatemia 1 jäsen
- Kansalliskirjasto 1 jäsen
- FUN 1 jäsen
- CSC 1 jäsen (alkaen lokakuu 2019)
- Tietoarkisto 1 jäsen
- TSV 1 jäsen

Ohjausryhmän kokoonkutsumisesta on sovittu yhteisissä käytänteissä seuraavasti:

- Jäseniä enintään 20
 - Yhdellä organisaatiolla voi olla useampi jäsen
 - Varajäseniä ei nimetä, mutta jäsen voi lähettää sijallaan toisen henkilön ilmoitettuaan siitä etukäteen ohjausryhmän sihteerille
- Toimikauden toiseksi viimeisessä kokouksessa vahvistetaan seuraavan toimikauden jäsenistön kokoonpano
 - Jäseniä voidaan ottaa ryhmään mukaan myös kesken toimikauden ohjausryhmän omalla enemmistöpäätöksellä

Päätös: Kaudelle 2021–22 ohjausryhmää täydennetään kolmannella tutkijajäsenellä. Tutkijajäsenet nimittää Tulanetin, Arenen ja Unifin. Muuten kokoonpanoa ei muuteta edelliseltä kaudelta.

6. UNESCO

UNESCON suositusluonnos avoimesta tieteestä julkaistiin syyskuussa 2020:

<https://en.unesco.org/science-sustainable-future/open-science/recommendation>

Tiedoksi Avoimen tieteen koordinaatio kokoaa OKM:n pyynnöstä suomalaisen tutkimusyhteisön kommentteja ja näkemyksiä suositusluonnokseen.

7. Kotimaisten tiedelehtien yhteisrahoitteinen malli

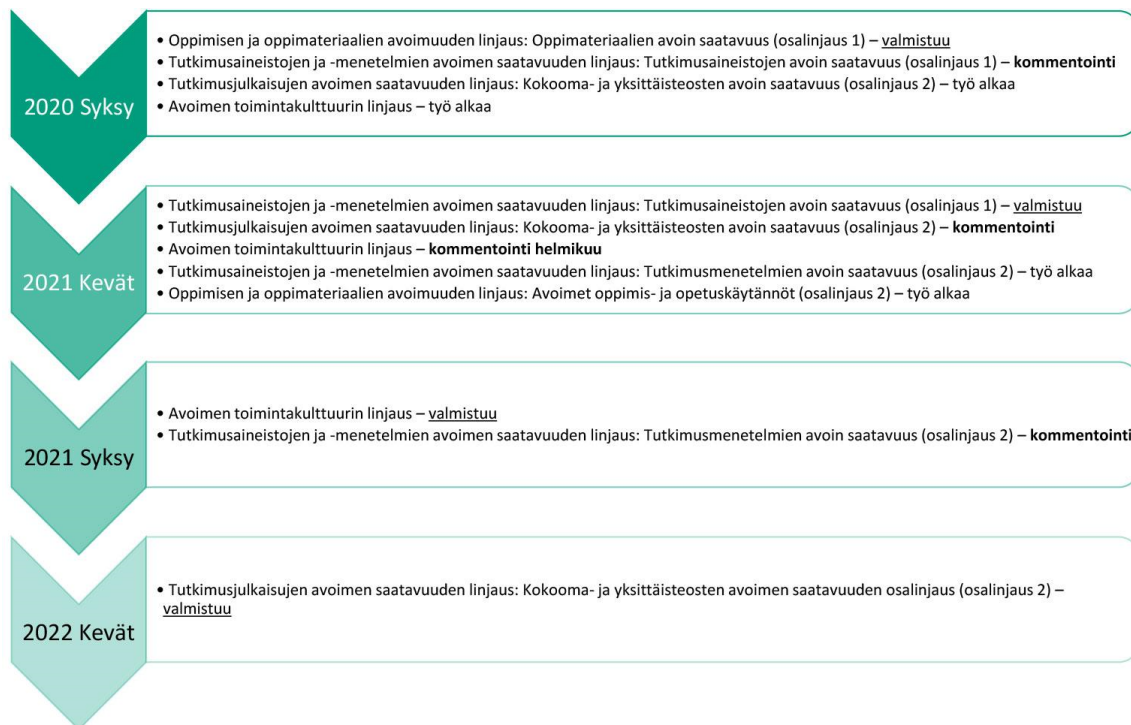
Tutkimusjulkaisujen avoimen saatavuuden osalinjauksessa tavoite 4:

Tutkimusyhteisö luo yhteisrahoitteisen julkaisumallin, joka mahdollistaa Suomessa julkaistavien tutkimusartikkeleiden välittömän avoimuuden.

Yhteisrahoitteen julkaisumallin kehittämiseksi on tehty työtä TSV:llä. Kotimaisia tiedejulkaisujen avoimuutta ja sitä mahdollistavia toimia on haettu Tutkimusinfrastruktuurin tiekartalle yhteisnimellä SUJUVA. Sitoutuminen yhteiseen rahoitusmalliin on seuraava askel turvaamaan kotimaisten tiedejulkaisujen välitön avoin saatavuus kestäväällä tavalla.

Päätös: Perustetaan Ohjausryhmän jäsenistä työryhmä valmistelemaan ehdotusta rahoitusmalliksi. Työryhmä kootaan 2021–22 ohjausryhmän jäsenistä.

8. Tulevat linjaukset ja suositukset

9. Muut esille tulevat asiat

a. Tulevat kokoukset ja niiden keskeiset teemat:

- 3.12. Avoimen toimintakulttuurin linjausluonnos